

Top 20 de secrete care te vor ajuta să verifici balanța în mai puțin de 5 minute

Nu de multe ori avem suficient timp la dispoziție pentru a verifica o balanță. Indiferent că este prima oară când analizăm balanța unei anumite societăți sau suntem deja familiarizați cu specificul companiei, este important să ne asigurăm că avem următorii „ași în mânecă”:

- 1. Firma și perioadă la care se referă.** De regulă, această informație apare în antetul balanței. De obicei, balanța contabilă se întocmește lunar.
- 2. Dacă firma are activitate.** Este nevoie pentru această informație să urmărim dacă există sume înregistrate în coloana aferentă rulajului curent. Dacă există sume, firma are activitate. Volumul activității depinde de numărul de conturi care înregistrează mișcări.

Verificare încrucișată cu alte documente: Această informație putem să o verificăm și prin accesarea Registrului contribuabililor inactivi sau reactivați disponibil online de către ANAF, dar și prin intermediul informațiilor disponibile pe site-ul ONRC.

- 3. Ce fel de firmă este.** Aici vorbim de domeniul/obiectul de activitate al firmei care poate fi comerț, producție sau servicii. Bineînțeles, o firmă poate activa în mai multe domenii. Ca să ne dăm seama de specificul firmei, ne uităm la clasa de venituri, conturile care încep cu cifra 7. De regulă, obiectul principal de activitate este indicat de contul cu rulajul cel mai mare. O firmă care face producție va avea rulaje pe contul 701. O firmă de comerț va avea rulaje pe contul 707. O firmă de prestări servicii va avea rulaje ale contului 704.

Verificare încrucișată cu alte documente: Este important să verificăm dacă obiectul principal de activitate al societății declarat la ONRC (CAEN principal) este în corespondență cu tipurile de venituri înregistrate de către societate. De multe ori, activitatea societății se adaptează condițiilor din piață și poate să realizeze venituri din alte activități față de cele din planul inițial. Spre exemplu, o societate care a pornit la drum cu o activitate de producție într-o fabrică proprie se poate reorienta spre comerț (achiziție și vânzare marfă), iar acest lucru trebuie autorizat corect și la ONRC, nu este suficient doar să adaptăm monografia contabilă.

4. **Dacă firma are angajați sau nu.** Acest lucru se poate observa dacă conturile 641 și 646, în corespondență cu 421, respectiv 436 înregistrează mișcare în luna curentă. De asemenea, un sold creditor al contului 421 mai mic/mai mare decât valoarea rulajului din luna respectivă poate indica faptul că, salariile nu au fost achitate corect către angajați, generând astfel diferențe.

Verificare încrucișată cu alte documente: Această informație putem să o verificăm și în vectorul fiscal disponibil în SPV, în cazul în care dispunem de dosarul fiscal al societății sau, și mai ușor, putem să verificăm pe site-ul Ministerului de Finanțe, secțiunea Informații fiscale și bilanțuri (data luării în evidența ca plătitor de taxe salariale).

5. **Dacă firma înregistrează profit sau pierdere.** Pentru aceasta ne uităm la soldul contului 121 (ultima coloană din dreapta, coloana de solduri finale). Dacă soldul contului 121 este creditor firma înregistrează profit. Dacă soldul este debitor, firma înregistrează pierdere.

Verificare încrucișată cu alte documente: Recomandarea noastră este să se verifice întotdeauna închiderea conturilor din clasa 6 și 7 (în baza fișelor de cont), pentru a ne asigura că soldul rezultat în contul 121 este reconciliat. Din practică, anumite programe de contabilitate pot să genereze note contabile eronate atunci când se înregistrează sume pe conturile de 609/709 (reduceri comerciale) sau dacă un alt cont de cheltuieli este creditat, respectiv un cont de venituri este debitat. Alte situații mai pot apărea atunci când se înregistrează note contabile ce impactează clasa 6 sau 7 ulterior închiderii lunii contabile, în special dacă programul de contabilitate permite acest lucru.

Atenție! Conturile de venituri (Clasa 7) și de cheltuieli (Clasa 6) nu trebuie să aibă solduri finale, iar diferența dintre venituri și cheltuieli ar trebui să fie egală cu soldul final al contului 121.

6. **Care este rezultatul din perioada anterioară** – ne uităm în soldul contului 117 – rezultat reportat din perioadele anterioare. Astfel, dacă soldul este creditor – firma are profit nerepartizat din anii anteriori, dacă soldul este debitor – înseamnă că firma a înregistrat pierderi în perioadele anterioare. Dacă acest cont nu are sold, înseamnă că au fost distribuite profiturile din perioade anterioare sau au fost acoperite pierderile.

Verificare încrucișată cu alte documente: Orice mișcare din contul 117 trebuie să aibă la bază o Hotărâre AGA, deoarece destinația acestor sume poate fi decisă doar de către acționarii/asociații societății. Cele mai frecvente operațiuni sunt distribuirea de dividende sau acoperirea pierderilor înregistrate în anii anteriori.

- 7. Firma a înregistrat profit în anii anteriori?** Dacă da, atunci trebuie să ne asigurăm că în bilanță figurează sold în contul 1061 „Rezerve legale”. Conform prevederilor din Legea contabilității, rezerva legală se calculează prin aplicarea unei cote minime de 5% aplicată la profitul brut al fiecărui an, până ce va atinge minimum a cincea parte din capitalul social al societății care a obținut profit (art. 183 alin. (1) din Legea nr. 31/1990).

Verificare încrucișată cu alte documente: Constituirea rezervei legale reprezintă totodată un prilej pentru societate de a beneficia de o deducere din impozitul pe profit datorat. Din acest considerent, recomandarea noastră este să verificați și întocmirea declarației 101, pentru a ne asigura că nu a fost omis acest aspect.

- 8. Dacă firma e plătitoare de TVA sau nu. Dacă firma aplică TVA la încasare sau nu.** Dacă societatea este plătitoare de TVA, aceasta are TVA de plată (sold creditor cont 4423) sau de recuperat (sold debitor cont 4424).

Verificare încrucișată cu alte documente: Putem să verificăm această informație prin mai multe modalități: vector fiscal disponibil în SPV, Registrul TVA disponibil public pe site-ul ANAF sau prin intermediul site-ului Ministerului de Finanțe, secțiunea Informații fiscale și bilanțuri (data luării în evidența ca plătitor de TVA).

- 9. Dacă firma este plătitoare de impozit pe profit sau pe venitul microintreprinderilor** – verificăm în bilanță existența conturilor 691 – „Cheltuieli cu impozitul pe profit” și 441 – „Impozitul pe profit” - în cazul plătitorilor de impozit pe profit sau 698 – „Cheltuieli cu impozitul pe venit” și 448 – „Impozit pe venit”. În anumite situații, pot exista rulaje atât pe conturile 691, cât și 698, dacă societatea a schimbat regimul fiscal pe parcursul anului.

Verificare încrucișată cu alte documente: Această informație putem să o verificăm și în vectorul fiscal disponibil în SPV, în cazul în care dispunem de dosarul fiscal al societății sau, și

mai ușor, putem să verificăm pe site-ul Ministerului de Finanțe, secțiunea Informații fiscale și bilanțuri (data luării în evidența ca plătitor de impozit micro sau impozit pe profit).

10. Bunuri mobile și imobile ale firmei. Pentru aceasta ne uităm la clasa 2 de conturi dacă există în balanță și au sold final. În contabilitate, imobilizările reprezintă activele pe termen lung ale unei companii, care sunt utilizate în mod regulat pentru a desfășura activitățile sale comerciale și care nu sunt destinate vânzării în cursul activității obișnuite a firmei. Acestea sunt active care sunt menținute de companie pentru a-și sprijini operațiunile pe o perioadă îndelungată, în general, pentru mai mult de un an.

Verificare încrucișată cu alte documente: Registrul de Mijloace Fixe conține toate mijloacele fixe aflate în patrimoniul companiei și amortizarea aferentă. Registrul poate permite la rândul său efectuarea multor verificări matematice, însă corelația de bază este cea cu balanța de verificare.

Atenție! Valoarea de intrare trebuie să coincidă cu soldurile debitoare ale conturilor de active corporale. Valoarea de intrare minus valoarea rămasă de amortizat trebuie să coincidă cu amortizarea cumulată.

11. Stocurile de care dispune societatea. În această categorie, avem în vedere toată clasa 3 din balanța de verificare, precum: conturile de materii prime, materiale, mărfuri, producția în curs de execuție, obiectele de inventar cumpărate sau produse de societate, etc. Sumele înregistrate în coloanele de debit din această clasă reprezintă achizițiile, iar cele din coloanele de credit arată vânzarea acestor materii/materiale/produse. Sumele din soldul final debitor arată că la finalul perioadei există în cadrul societății materii/materiale/mărfuri.

Verificare încrucișată cu alte documente: Verificarea stocurilor implică în primul rând examinarea fizică a bunurilor deținute de o companie pentru a confirma cantitățile și valorile înregistrate în registrul contabil. Această verificare se poate face utilizând diverse documente precum: Fișe de inventar, Bonuri de transfer, Note de intrare recepție, Fișe de magazie, Liste de inventariere, etc.

12. Creanțele neîncasate. Soldul debitor al contului 4111 reprezintă valoarea creanțelor curente neîncasate momentan de către societate. Rulajul debitor ne arată cât a vândut societatea în luna respectivă, iar rulajul creditor cât a încasat.

Verificare încrucișată cu alte documente: Fișele analitice pe contul 4111 (le mai putem întâlni și sub denumirea de Fișe de partener) sunt ajutorul nostru de nădejde în vederea reconcilierii soldului de creanțe. Recomandăm o atenție sporită confirmărilor de sold cu partenerii societății, pentru a ne asigura că nu există neconcordanțe. Totodată, în cazul în care va fi necesar vreodată să înregistrăm ajustări de depreciere a creanțelor sau chiar scoaterea lor din gestiune (client în insolvență/faliment), atunci societatea va putea să dovedească în baza confirmărilor de sold ca a întreprins toate măsurile necesare pentru recuperarea creanței (pct. 328 din OMF nr. 1.802/2014). Demersurile necesare încasării constau în notificări de plată, confirmări de sold sau somații. Ulterior, se apelează la ajutorul juridic, pentru a lua măsuri mai ferme pe această cale.

13. Datorii furnizori neachitate. Sumele neachitate către furnizori sunt centralizate în balanța de verificare în soldul final creditor al contului 401 „Furnizori” și, dacă e cazul, soldul final creditor al contului 404 „Furnizori de imobilizări”.

Verificare încrucișată cu alte documente: Ca și în cazul soldurilor de clienți, pentru verificarea soldurilor de furnizori se folosesc balanțe analitice, fișe de partener, confirmări de sold, etc. De asemenea, anumite facturi de achiziție/bonuri ajung să fie achitate din contul personal al asociatului (poate nu erau suficienți bani în firmă, poate din greșeală asociatul a achitat din contul personal, etc.) sau chiar de către angajați, în baza unui avans spre decontare. Este important să nu uităm reflectarea acestor plăți în contabilitate, chiar dacă uneori este dificil, deoarece ele nu figurează în registrul de casă/extrasul bancar, poate nici nu s-a întocmit decont de cheltuieli, pentru că altfel riscăm să avem solduri creditoare de furnizori mai mari decât cele faptice.

14. Numerar și conturi la bănci. Pentru a vedea numerarul disponibil la finalul lunii respective ne uităm la soldul contului 531 – „Casa în lei”. Pentru a vedea situația banilor din conturile de la bănci, ne uităm la soldurile finale de tipul 512x – „Conturi curente la bănci”. Dacă firma are

depozite constituite, ne uităm la contul 508 – „Alte investiții pe termen scurt și creanțe asimilate”.

☞ Începând cu 11 noiembrie 2023, în baza Legii nr. 296/2023, s-a introdus un plafon al casieriei: **50.000 lei**. Mai precis, sumele în numerar aflate în casierie nu pot depăși, la sfârșitul fiecărei zile, plafonul de 50.000 lei și este important, astfel, să verificăm la analiza balanței de verificare dacă plafonul este depășit. În cazul magazinelor de tipul cash and carry, supermagazinelor și hipermagazinelor, sumele în numerar aflate în casierie nu pot depăși, la sfârșitul fiecărei zile, plafonul de 500.000 lei. Sumele în numerar care depășesc plafonul se depun în conturile bancare ale acestor persoane **în termen de două zile lucrătoare**.

Dacă la punctele de lucru **NU** sunt organizate casierii separate, atunci plafonul se aplică pentru întreaga societate, iar dacă se află casierii separate (există persoană desemnată cu atribuții de casier și/sau cont la bancă deschis și se întocmește registrul de casă), atunci plafoanele se aplică pe fiecare casierie.

Prin excepție se admite depășirea acestui plafon numai cu sumele aferente plății salariilor și a altor drepturi de personal, precum și a altor operațiuni cu persoane fizice, pentru o perioadă de 3 zile lucrătoare de la data prevăzută pentru plata acestora.

☞ **Nerespectarea acestei reguli atrage o amendă de 25% din suma depășită, dar nu mai puțin de 500 de lei.**

Măsurile au ca scop principal reducerea evaziunii fiscale și monitorizarea plăților în numerar pentru a asigura colectarea corectă a taxelor și impozitelor.

Verificare încrucișată cu alte documente: Soldul contului 531 se verifică cu registrul de casă, iar soldul contului 512 se verifică cu extrasele bancare.

15. Dacă firma are credite la bănci. Creditele pot fi pe termen scurt – linii de credit (contul 519 are sold final creditor) și mai pot fi credite pe termen lung (contul 162 va avea sold final creditor). Sumele înscrise reprezintă valoarea creditelor respectivei firme către bănci, uneori și firme de leasing.